«ТАСДИКЛАНГАН»
Фермер хўжалигининг аъзолари
умумий йиғилиши томонидан
«___» «_____________» 2016й.
1 - сонли Баённомаси

«______________________________»
фермер хўжалигининг
У С Т А В И

__________ ш. - 2016 й.

I. Умумий қоидалар

1. «____________________» **фермер хўжалиги** (кейинчалигда “Фермер хўжалиги” деб номланувчи) даромад олиш максадида тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун ташкил килинмокда

2. Фермер хўжалиги ўзига очиқ танлов асосида ижара шартномасига кўра узоқ муддатли ижарага берилган ер участкаларидан фойдаланган ҳолда қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқариши билан шуғулланувчи, юридик шахс ҳуқуқларига эга бўлган мустақил хўжалик юритувчи субъект ҳисобланади.

3. Фермер хўжалиги Жондор туман ҳокимлигида давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан бошлаб юридик шахс мақомига эга ва ўз номидан шартномалар тузиш, мулкий ва мулкий тусда бўлмаган ҳуқуқ ва мажбуриятларга эга бўлиш, шунингдек банк муассасасида ҳисоб рақами очиш, мухр, штамп ва бошқа реквизитларга эга бўлиш ҳуқуқини олади, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

4. Фермер хўжалиги давлат мажбуриятлари юзасидан, давлат эса фермер хўжалиги мажбуриятлари юзасидан жавоб бермайди.

Фермер хўжалиги ўз мажбуриятлари бўйича, шу жумладан тузилган контрактация шартномаларига мувофиқ назарда тутилган ҳажмларда давлат эҳтиёжлари учун қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб беришни таъминлаш, шунингдек етказиб берилган моддий-техника ресурслари ва кўрсатилган хизматлар учун ўз вақтида ҳақ тўлаш юзасидан мажбуриятлари бўйича қонун ҳужжатларига мувофиқ ундирув қаратилиши мумкин бўлган мол-мулки билан жавоб беради.

Фермер хўжалиги раҳбари фермер хўжалигининг мажбуриятлари бўйича фермер хўжалигининг мол-мулки етарли бўлмаган тақдирда қонун ҳужжатларига мувофиқ ўзига тегишли мол-мулки билан субсидиар жавоб беради.

5. Фермер хўжаликларининг хўжалик фаолиятига давлат органлари ҳамда бошқа органлар ва ташкилотларнинг, улар мансабдор шахсларининг аралашувига йўл қўйилмайди, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Фермер хўжалигининг мол-мулки дахлсиздир ва унинг давлат органлари томонидан олиб қўйилишига йўл қўйилмайди, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

6. Фермер хўжалигининг жойлашган манзили: Узбекистон Республикаси, Тошкент вилояти, Янгийўл тумани, “_________” КФЙ, “__________” ахоли пункти.

7. Фермер хўжалигининг фаолият муддати чекланмаган.

8. Фермер хўжалигининг фирмали номи:

- Узбекистон Республикасининг давлат тилида тулик номи - «______________________» **фермер хўжалиги,**

кискача – «_____________________» **ФХ;**

- рус тилида тулик номи – Фермерское хозяйство «______________________»,

кискача – ФХ «_____________________».

9. Фермер хўжалигининг бошлиғи - ___________________________________.

10. Фермер хўжалигининг АЪЗОЛАРИ:

- ___________________________________, __.__.19__ йилда туғилган, манзили: ____________ вилояти, ___________ тумани, “________________” КФЙ, “_____________” ахоли пункти, паспорт серияси __ №___________, _________ тумани ИИБ томонидан 01.01.2015 йилда берилган;

- **....................** __.__.19__ йилда туғилган, манзили: Бухоро вилояти, ... тумани, ..., паспорт серияси ...., ... тумани ИИБ томонидан .... йилда берилган.

11. Фермер хўжалигининг устави қонунда белгиланган тартибда ўзгартирилиши мумкин ҳамда тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар билан туман (шаҳар) ҳокимлигида рўйхатдан ўтказилиши лозим.

II. Фермер хўжалигининг мақсади, вазифалари ва фаолияти

12. Товар қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш йўли билан даромад (фойда) олиш, ўзининг ижтимоий ва иқтисодий эҳтиёжларини қондириш фермер хўжалигининг мақсади ҳисобланади.

13. Фермер хўжалигининг вазифалари қуйидагилардан иборат:

- ажратилган ер ва сув ресурсларидан оқилона ва мақсадли фойдаланилишини таъминлаш;
- тупроқ унумдорлигини сақлаш ва ошириш ҳамда ерларни муҳофаза қилиш;
- мустақил равишда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш, уларни қайта ишлаш ва сотиш, шунингдек хизматлар кўрсатиш;
- ветеринария қоидаларига риоя қилган ҳолда чорва молларининг маҳсулдорлигини ошириш.

14. Фермер хўжалигининг фаолият соҳаси қуйидагилардан иборат:

- қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш;
- қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш, сақлаш, шунингдек бозорларда, шу жумладан ўз савдо шохобчалари орқали сотиш;
- тижорат фаолияти ва маркетинг тадқиқотларини ташкил қилиш;
- юридик ва жисмоний шахсларга пулли хизматлар кўрсатиш;
- ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш;
- фаолиятнинг қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа турларини амалга ошириш.

III. Фермер хўжалигининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

15. Фермер хўжалиги юридик шахс сифатида мустақил хўжалик юритувчи субъектнинг барча ҳуқуқларига эга бўлади. Фермер хўжалиги тадбиркорлик шаклларидан бири бўлиб, ташкил этилишидан кўзланган мақсадларга эришиш учун шу мақсадларга монанд тадбиркорлик фаолиятини амалга оширишга ҳақлидир. Фермер хўжалиги хўжалик юритишнинг бошқа шаклларидаги корхоналар билан тенг ҳуқуқларга эга.

16. Фермер хўжалиги:

- ихтисослашувга мувофиқ, уставда ва ижара шартномасида назарда тутилган берилган ер участкасида фермер хўжалигининг ишлаб чиқариш фаолиятини ташкил этиш;
- ихтисослашувни ҳисобга олган ҳолда ва тузилган контрактация шартномалари асосида қишлоқ хўжалиги экинларини жойлаштириш;
- харид қилинадиган маҳсулотга олдиндан ҳақ тўланган ҳолда фьючерс контрактлари тузиш;
- етиштирилган маҳсулотни тасарруф этиш, шу жумладан ўз хоҳишига кўра истеъмолчиларга сотиш ҳуқуқига эга бўлиш;
- етиштириладиган маҳсулотга, бажариладиган ишлар ва кўрсатиладиган хизматларга нарх белгилаш;
- электр энергияси, ёнилғи-мойлаш материаллари, минерал ўғитлар, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг кимёвий ва биологик воситаларини етказиб беришга, сув хўжалиги, техник хизматлар ва бошқа хизматлар кўрсатишга шартномалар тузиш;
- қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда солиқ солиниши керак бўлган тадбиркорлик фаолиятидан чекланмаган миқдорда даромад (фойда) олиш;
- олинган даромадларни (фойдани), банк муассасасидаги ўзининг ҳисоб рақамларидаги мавжуд пул маблағларини тасарруф этиш;
- акциялар ва бошқа қимматли қоғозларни сотиб олиш;
- кредитлар олиш, бошқа юридик ва жисмоний шахсларнинг пул маблағлари ва бошқа мол-мулкини шартнома шартларида жалб этиш ҳамда уларни ишлаб чиқаришга ва такрор ишлаб чиқаришга йўналтириш;

- кредитлар олиш учун ўз мол-мулкини гаровга қўйиш, шунингдек ер участкасини ижарага олиш ҳуқуқи;

- кичик ва хусусий корхоналар учун берилган имтиёзлар ва преференцияларнинг барча турларидан фойдаланиш;

- зарур асбоб-ускуналарни, ишлаб чиқариш воситалари ва бошқа мол-мулкни сотиб олиш, ижарага олиш, бинолар ва иншоотлар қуриш ва уларни таъмирлаш;

- ўз ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш учун судга мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

Фермер хўжалиги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

17. Фермер хўжалиги:

- қонун ҳужжатларида ва ижара шартномасида белгиланган шартларда ер участкасидан мақсадли, самарали ва оқилона фойдаланишни таъминлашга;

- экологик талабларга ва атроф муҳит муҳофазасининг бошқа қоидаларига риоя қилишга;

- ер участкасининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, унинг унумдорлигини сақлаш ва ошириш тадбирларини амалга оширишга, бизнес-режада ушбу мақсадлар учун маблағлар ажратилишини назарда тутишга;

- ер участкаси берилган пайтдан бошлаб, агар ижара шартномасида бошқа муддат белгиланмаган бўлса, бир йил мобайнида ер участкадан фойдаланишни бошлашга;

- пахта ва бошоқли экинларни навлар бўйича жойлаштиришнинг белгиланган талабларига риоя қилишга;

- сув истеъмоли тўғрисидаги шартномага мувофиқ сув ресурсларидан фойдаланишга, сувни тежаш, сув ресурсларидан мақсадли ва оқилона фойдаланиш чора-тадбирларини кўришга;

- ушбу фермер хўжалиги аъзо ҳисобланган Сув истеъмолчилари уюшмаси балансидаги суғориш ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалаш ва таъмирлаш ишида белгиланган тартибда қатнашишга, шунингдек уларни техник соз ҳолатда сақлашга, фойдаланишнинг белгиланган қоидаларига риоя қилишга;

- сувни муҳофаза қилиш зоналари, соҳил бўйи полосалар, сув объектларининг санитария муҳофазаси зоналарини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тартиби ва шартларига риоя қилишга;

- ер участкасини оғирлаштириш шартларига ва сервитутларга риоя қилишга;

- тузилган контрактация шартномаларига мувофиқ давлат эҳтиёжлари учун қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари назарда тутилган ҳажмлар доирасида етказиб берилишини таъминлашга;

- солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни, шунингдек кўрсатилган хизматлар учун тўловларни белгиланган тартибда ўз вақтида тўлашга;

- қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда агротехника талабларига риоя қилишга;

- қишлоқ хўжалиги ўсимликларини зараркунандалар, касалликлар ва бегона ўтлардан ҳимоя қилишни таъминлашга;

- Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига, ўз ходимларининг хавфсиз меҳнат шароитларига риоя қилишни таъминлашга мажбурдир.

Фермер хўжалиги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятларни ҳам олиши мумкин.

IV. Фермер хўжалиги аъзоларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

18. Фермер хўжалигининг аъзолари:

- хўжалик аъзолари ўртасидаги шартнома шартларига боғлиқ тарзда биргаликда ёки якка тартибда фойдаланиладиган даромаддан (фойдадан) ўз улушини олиш;

- қонун ҳужжатларига мувофиқ давлат ижтимоий суғуртасидан ўтказилиш ва ижтимоий таъминланиш ҳуқуқига эга.

19. Фермер хўжалигининг аъзолари:

- фермер хўжалигининг ишлаб чиқариш фаолиятида шахсий меҳнати билан иштирок этиши;

- белгиланган меҳнат тартибига бўйсуниши шарт.

Қонун ҳужжатларида фермер хўжалиги аъзоларининг бошқа ҳуқуқ ва мажбуриятлари ҳам назарда тутилиши мумкин.

V. Фермер хўжалигининг устав фонди, мол-мулки ва уни шакллантириш манбалари

20. Фермер хўжалигининг аъзолари унинг устав фондига пул маблағлари, қимматли қоғозлар, бинолар, иншоотлар, бошқа мол-мулк ёки пул баҳосидаги мулкий ҳуқуқларни қўшиладиган ҳиссалар киритилишлари мумкин.

Бунда фермер хўжалигининг устав фондига фермер хўжалигини юритиш учун ер участкаси бериш бўйича танловда фермер хўжалиги бошлиғи томонидан берилган аризада кўрсатилган мол-мулк, техника ва пул маблағлари мажбурий тартибда киритилади.

Агар Фермер хўжалиги аъзоси фермер хўжалигининг устав фондини шакллантиришда унинг оиласининг умумий (улушли ёки биргаликдаги) мол-мулкини Фермер хўжалигига берган тақдирда, ушбу мулк барча эгаларининг нотариал тасдиқланган розилигини олиш талаб қилинади.

Фермер хўжалигининг устав фондини кўпайтириш ёки камайтириш Фермер хўжалигининг аъзолари умумий йиғилишининг қарорига кўра Фермер хўжалиги уставига ўзгартириш киритиш йўли билан амалга оширилади.

21. Фермер хўжалигининг устав фонди ___________ (______________________________) сум микдорида белгиланган булиб, Фермер хўжалигининг аъзолари улушига караб куйидаги микдорда таксимланган:

- ____:

___% - _________ сум;

- __________________________________:

___% - _________ сум.

22. Фермер хўжалиги:

- ўзига қарашли хўжалик иморатлари, қишлоқ хўжалиги экинзорлари ва кўчатзорлари, дов-дарахтлар, маҳсулдор чорва моллари, паррандалар, қишлоқ хўжалиги техникаси, инвентарь, асбоб-ускуналар, транспорт воситалари, пул маблағлари, интеллектуал мулк объектлари, шунингдек фермер хўжалиги балансида бўлган бошқа мол-мулкнинг;

- ишлаб чиқариш фаолияти натижасида етиштирилган маҳсулотнинг;

- олинган даромад (фойда)нинг;

- қонунда тақиқланмаган асосларда олинган бошқа мол-мулкнинг эгаси ҳисобланади.

23. Фермер хўжалиги аъзоларининг пул маблағлари ва моддий воситалари, товарларни сотишдан (ишларни бажариш, хизматлар кўрсатишдан) олинган даромад (фойда), қимматли қоғозлардан олинган даромадлар, қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар Фермер хўжалиги мол-мулкини шакллантириш манбалари бўлиши мумкин.

24. Фермер хўжалигининг мол-мулки Фермер хўжалиги аъзоларининг умумий мулки бўлиб, уларга улушли мулк сифатида тегишлидир, улар қонунга мувофиқ ушбу мол-мулкка эгалик қиладилар, ундан фойдаланадилар ва уни тасарруф этадилар.

VI. Фермер хўжалигини бошқариш

25. Фермер хўжалигининг аъзолари умумий йигилиши Фермер хўжалигининг олий бошкариш органи хисобланади.

Умумий йигилишни олиб бориш учун раис ва котиб сайланади. Аъзолар йигилишининг баенномаси йигилишда катнашган барча аъзолар томонидан имзоланади.

Фермер хўжалигининг ижро органи ва аъзолари умумий йигилиши томонидан бошкарилади.

Аъзолар умумий йигилиши зарур булган холда, лекин хар йили камида 1 марта чакирилиши лозим.

Умумий хисобот йигилиши молиявий йил тугагандан кейин олти ойдан кечиктирмасдан утказилиши лозим. Умумий хисобот йигилишида Фермер хўжалигининг йиллик хисоботи, бухгалтернинг баланси, даромад ва харажатларнинг хисоб баланси, даромад ва харажатларни таксимланиши куриб чикилиши шарт.

Фермер хўжалиги аъзоларнинг йиллик умумий йигилишидан ташкари утказилган йигилишлари, навбатдан ташкари умумий йигилиши деб хисобланади.

26. Фермер хўжалиги аъзолари умумий йигилишининг мутлак ваколатлари:

- Фермер хўжалигининг фаолиятининг асосий йўналишларини белгилаш, шунингдек тижорат ташкилотларининг бошқа бирлашмаларида иштирок этиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- Фермер хўжалигининг устав фондининг (устав капиталининг) миқдорини ўзгартириш;

- Фермер хўжалигининг уставига узгартириш ва кушимчалар киритиш;

- Фермер хўжалигининг ижро органини ташкил килиш ва унинг ваколатини муддатидан олдин тугатиш;

- Фермер хўжалигининг йиллик хисоботи ва йиллик бухгалтерия балансини тасдиклаш;

- Фермер хўжалигининг соф фойдасини унинг аъзолари уртасида узаро таксимлаш тугрисида карор кабул килиш;

- Фермер хўжалигининг органларнинг иш фаолиятини тартибга солувчи хужжатларни тасдиклаш (кабул килиш);

- Фермер хўжалигида аудиторлик текширишларни утказиш тугрисида карор кабул килиш, аудиторлик ташкилотини танлаш ва унинг максимал тулов чегарасини белгилаш;

- Фермер хўжалигининг филиалларини, вакилликларини ва бошка юридик шахсларни ташкил этиш;

- Фермер хўжалигини кайта ташкил этиш ёки фаолиятини тугатиш тугрисида карор кабул килиш;

- тугатиш комиссиясини тайинлаш ва тугатиш балансини тасдиклаш.

27. Фермер хўжалигининг ижро органи якка бошчилик асосида харакат килувчи фермер хисобланади.

Фермер зиммасига, факат умумий йигилиш зиммасидаги масалардан ташкари, хамма масалалари буйича рахбарлик килиш юклатилган.

Фермер умумий йигилиш карорларини бажаришни таъминлайди.

Фермер Фермер хўжалиги номидан ишончномасиз харакат килади, шу жумладан Фермер хўжалигининг манфатларини ифодалайди, Фермер хўжалиги номидан битимлар тузади, штатларни тасдиклайди, хамма ходимлар бажариши шарт булган буйрук ва курсатмалар беради.

Фермер олдига куйилган максадларни амалга ошириш учун уз хукук ва вазифаларини виждонан амалга ошириши шарт. Фермер конунчилик ва Фермер хўжалигининг уставига мувофик, унинг олдида жавобгар хисобланади.

28. Фермер Фермер хўжалигининг бошлиғи ҳисобланади. Ўзбекистон Республикасининг 18 ёшга тўлган, тегишли малакага ёки қишлоқ хўжалигида иш тажрибасига эга бўлган фуқароси фермер бўлиши мумкин.

29. Фермер хўжалиги аъзолари умумий йиғилишининг қарорлари Фермер хўжалиги аъзоларининг кўпчилик овози билан қабул қилинади.